

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Üzleteink.

Valaki visszaemlékezik a sa-
 ját lakóhelye üzleteinek tíz
 év előtti állapotára s azt ösz-
 szehasonlíttja a mostanival: le-
 hetetlen, hogy a haladásnak
 és fejlődésnek kétségtelen tanu-
 jeleivel ne találkozzék. Kül-
 önmösen áll ez a városokra és oly nagyobb köz-
 ségekre nézve, melyek a közlekedési eszközök
 kedvező elszaporodása folytán a maguk közelebbi
 környékére nézve kisebb-nagyobb központul ki-
 fejlődtek.

Az áruhelyiségek mindenütt megnagyobbod-
 tak, az árúk fölszaporodtak. Alig van bolt, kirakat
 nélkül. Sőt e részben bizonyos lukszus uralkodik.
 A valamire való kereskedés kirakatának a ka-
 lendáriummal karöltve, hétről hétre, ha nem nap-
 ról-napra, változnia kell.

Igaz ugyan, hogy mindez nem a közönség
 közvetlen kívánataira történik, hanem az illető
 kereskedő élelmességében kell az okokat keresni.
 Azonban ha meggondoljuk, hogy a boltosnak utó-
 végre is nem a sok komédia, hanem inkább a
 gyors forgalom áll érdekében: rájövünk, hogy az
 iparos vagy kereskedő a cifra kirakatot kevésbé
 tartja a saját maga, mint inkább a nagy közön-
 ség érdekében.

Kérdés most már, hogy vajjon célt érünk-e
 ezen költséges kérésekkel? vagyis hogy az üzle-
 tek fejlődésével lépést tart-e azoknak jövedelmező-
 sége? E kérdésre a tapasztalt forgalom nem min-
 dig felel biztosan, mert az nem különbözteti meg
 a fogyasztókat és vevőket a kíváncsiaktól. Itt
 csak az üzleti könyvek adnak tiszta fölvilágosít-
 ást. És ha ezekbe betekintünk, nem igen látunk
 oly képet, mely a külső lukszust igazolná. Mert
 az iparost — amennyiben boltot is tart — és ke-
 reskedőt, rendkívül hátra veti a ragályos beteg-
 ség gyanánt elterjedt *kontózási*. Az üzleteket a ver-
 seny hitelezésre készíti, a fogyasztókat pedig a
 túlságos kínálat könnyelműsége csábítja. Vesz
 boldog, boldogtalan, ha van mire, ha nincs; és a
 fizetéssel vagy keveset, vagy semmit sem törődik.
 Így azután, ha meg van is a kívánatos forgalom,
 nincs meg az üzleti haszon; mert azt vagy föl-
 emésztí a hosszas várakozás, vagy perköltséggel
 esikkeni az erőszakos behajtás.

Minden nagyobb városban és községben számta-
 lan példát van arra, hogy a kereskedő utóvégre
 is kifogy az ulváriasságból és számlát küld. Ezzel
 népszerűsége a legtöbb vevő előtt oda lesz. „Nem
 szokom el” — ez a rendes válasz. És a legtöbb
 esetben, ha rögtön fizetnek, a hamis indignáció
 érzetével oda hagyják az üzletet; vagy, ami még
 gyakoribb, a számla kiegyenlítése nélkül fordul-
 nak másfelé.

Szóval a fogyasztás ellen panaszt tenni nem
 lehet, de annál inkább a pontos fizetés ellen. Pe-
 dig ennek elmulasztása nincs javára se az el-
 adónak, se a vevőnek, mert ez által mindketten
 kellemtelen, és hova nagyobb teherré váló adó-
 ságokat halmoznak föl. A kereskedő, ha csak
 nincs igen nagy forgó tőkésje, gyárai irányában
 pontatlan fizető lesz s emiatt drágábban kapja
 az árukat. Viszont ő is számítván a késedelme-
 zésre, szintén fölemeli és már az eladásnál számba
 veszi a magasabb százalékokat. Mindezek foly-
 tán — ha meg van — a rendes és pontos fizető
 szenved: mert minden egyes bevásárlásnál kény-
 tetlen néhány százalékot azok helyett fizetni, a
 kiknél a kereskedő kamatja is, sőt tőkésje is
 oda vesz.

Ha ezen fizetési rendetlenség a szerényebb
 házak részéről mutatkoznék, talán még vigasz-
 tallhatná magát a kereskedő a nehéz időkkel. De
 akármelyik üzletnek számlakönyvébe nézünk, azt
 látjuk, hogy éppen a jobbmódnak a legrosszabb
 fizetők. Azok maradnak leginkább adósok, akik-
 nek a pénz első sorban kártyára, tivornyára és
 jövedelmüket messze meghaladó fényűzés hazudá-
 sára szükséges.

Sajátságos fogalomzavar! A ferbládósság
 24 óra alatti kifizetése becsületbeli dolog; ellen-

ben a szegény suszternek vagy szabónak tartozni
 és nem fizetni — az virtus. Ha meggondoljuk,
 hogy az ilyen urak mennyi toasztot mondanak a
 magyar ipar és kereskedelem fölvirágzásáért, ig-
 zán nagy ellentétet látunk a szavak és tettek
 között.

És hogy kellene ezen segíteni?
 Minden esetre az üzleteknek kell az első
 lépést tenniük és fölhagyniok a mostani köny-
 nyelmű hitelezéssel. Mert aki könnyelműen hi-
 telez, sokkal bűnösebb, mint aki könnyelműen
 adósságot csinál. Hiszen alkalom teszi a tolvajt
 és ha az eladók kölcsönösen megszorítanak a
 könnyelmű vevőket, azok bizonyára javulnának
 vagy legabább kartékonyaságukban korlátoztat-
 nának.

Mindezeknél t.gva kereskedőink és iparo-
 saink a sok gyámoltalan panasz helyett, lépje-
 nek az önvédelem terére és bizonyos időnél to-
 vább ne hitelezzenek senkinek.

A népkönyvtárak és népolvasmányok.

A tél népünk életében elvesztett időszak. A kész
 emésztve, semmit sem produkálva, sőt fájdalom, igen sok-
 szor tivornyá, tékozlás között telnek a hosszú téli esték.
 Látva e tespedtséget, ismét és ismét felmerül a népkönyv-
 tárak és népolvasmányok kérdése. Mért nem foglalja el a
 nép üres idejét hasznos művek olvasásával, mért van az,
 hogy a magyar ember oly idegen a könyv, a betű iránt?
 Ha a nagy munkaidőben nem is, de télen ráérne olvasni.
 Mért nem teszi?

Édes hazánk tizenhat milliói lakosából, irodalom,
 művészet alig létezik egy millió számára; sőt ha szűro-
 san számítunk, be kell érünk mástélszáz ezerrel a könyv
 és hirlappártolók számát. A magyar ember könyvre nem
 ad pénzt. Pálincás bolt minden falu minden
 utcáján van, míg könyves bolt vármegyén-
 kint akad meg egy-kettő. Feljárhatjuk a falvakat,
 míg a nép hajlékaiban bukkanunk egy-egy családi
 könyvtárra, pedig minden valamire való házában kel-
 lene létezni egy néhány jó könyvnek, melyeket a család-
 tagok haszonnal olvashatnának. Hány gazdag polg-
 ár van, akik irodalomra egyetlen krajcár-
 t sem adnak. Jóka regényeit hasztalan keresik a gaz-
 dag polgárság házaiban, sőt még a birtokosság is csak
 kérkedik a „nagy Jókaival”, de a könyvet meg nem veszi.
 Most, diésősege tetőfokán, hazánk legnagyobb írója örül-
 ha egy-két ezer példányban eladhatja regényeit.

Népünknek nem kell semmiféle nyomtatott betű,
 kivéve a naptárt, melyből a legolesőbbat, tehát a legrossz-
 szabbat veszi. A magyar népeknek egyáltalán nem
 természete a könyvvásárlás.

Szabad-e ez állapotokat tovább tűrni? Bizonyára nem.
 Hiszen kétségbejítő még a gondolata is annak, hogy az
 általános műveltség hazánkban oly szűk korlátok között
 él, hogy a magyar irodalom és tudomány, me-
 lyekért a nemzet annyit áldozott, az ország
 tizenöt millió lelkére nézve nem létezik.
 Kis nép vagyunk. Régen megmondott, létünk függ
 attól, hogy tudunk-e műveltségben, előhaladásban lépést
 tartani Nyugat nagy népeivel. Mindenki meg van győ-
 ződve, hogy tudnánk, ha akarnánk. Mert a magyar ember
 ritka tehetséggel van megáldva: eszes, okos faj. De
 mit ér ez, ha holt tőke, ha nem fejlesztjük, ha nem ér-
 tékesítjük? Erőszakkal hiába akarnók kényszeríteni, hogy
 forduljon a műveltség forrásaihoz, a könyvekhez. Jelenleg
 úgy áll a dolog, hogy nem szomjuhozza e forrásokat, nem
 képezi szellemi szükségletét az olvasás. Oda kell tehát
 vinni a dolgot, hogy mindez megváltozzék. Rá kell szok-
 tatni a népet a könyvek, az olvasás szeretetére.

Hogyan?
 Iskolai és népkönyvtárak által. Állítani
 kell minden iskola mellé népkönyvtárt, melynek darabjait
 a gyermekek hazahordhassák olvasás végett. A könyvtár
 szép képes könyvei és hasznos népies iratai otthon a csa-
 ládi körben is érdeklődést keltenek. A szülők szívesen la-
 pozgatnak a könyveskében, sőt elolvassák, vagy a mi
 még jobb, gyermekük által felolvasatják. Ekként terjed
 az olvasási kedv, a könyvtár kötetei megteszik vándorut-
 jukat a családok között s már most a jelenben is, hatással
 vannak az általános népműveltség terjesztésére. Mert ha
 a tizenhat ezer népkönyvtár növendékei csak
 a téli hónapokban hordozzák is haza a jó ol-
 vasmányokat, már ez azt teszi, hogy a nép
 hajlékaiban milliónyi jó könyv jut el. De az
 eredmény a következő generációban lesz valószínűleg
 rendkívüli, mert az iskolába járó gyermeket már a zsenge
 korban rászoktatjuk a könyvek szeretetére, az olvasásra.
 A tanító ugyanis a legalsóbb osztályu gyermekeknél kezdi
 a könyvek kiosztását. A ki jól tanul és jól viseli magát,
 az jutalmul egy-egy képes könyvet kap ki olvasás végett.
 Így az egész iskoláztatás alatt folytatva a könyvek kiosz-
 tását, főként ha még a tanító részéről egy kis ellenőrzés
 is járul a dologhoz, lehetetlen, hogy a kívánt eredmény
 megközelíthető ne legyen.

A gyermek iskoláztatása ideje alatt rászokik a
 könyvtár szebbnél szebb darabjainak olvasgatása által a

jó könyvek szeretetére. A könyvek, a könyvtár iránt bi-
 zonyos tisztelet támad benne, mivel mintegy jutalmul, el-
 ismerésül kapta ki a jó könyveket. Ha elvégezte iskoláit,
 akkor is meg lesz neki engedve, hogy el-el járjon az is-
 kolába egy-egy jó könyvért, melyet a tanító szívesen ki-
 kölcsönöz a népkönyvtárból. E szerint az elemi első oszt-
 álytól egész a sűrű folyton nyitva áll az iskola mellett
 szervezett népkönyvtár mindenki előtt. E könyvtár a mű-
 veltség, a haladás tüzhelye, éltető forrása lesz. A nép ál-
 tala a legjelesebb művekhez ingyen jut, s ekként megked-
 veli, megszereti az irodalmat. Lelki szemei felnyílnak,
 becsérzete feltámad, hogy önérejből is támogassa a
 nemzeti irodalmat és művészeteket. Az egyes emberek is
 fognak pénzt adni könyvekre, a jobb módúak nemes
 ambíciójuknak tekintik, hogy jó művekből ők is állíthassa-
 nak családi szentélyükben egy kis könyvtárt.

Semmi sem látszik az értsürgősebbnek,
 minthogy a népkönyvtárak felállításuk a népkönyvtárakat,
 az iskolahatóságok, a községi
 ügyek vezetői kövessenek el mindent, hogy e közhatalu
 intézmények minél előbb létesüljenek. Legyenek a néptan-
 itók az ügy lelkes bajnokai, hiszen az ő népszerűségük,
 az ő tekintélyük növekedik azzal, ha a nép a népkönyv-
 tár által egész életén át összekötöttesben marad az is-
 kolával.

A népkönyvtárak felállítása nem oly óriási feladat,
 mint első tekintetre látszik. Mért csak a kezdet kezdetén
 kell átesni. Ha az első alap megvan, könnyű azon tovább
 fejleszteni az intézményt. Első alapul pedig kevés jó mű
 is elégséges. Alulírott már tizenhat év óta szerkesztek
 két folyóiratot a „Hasznos Mulattatót” és „Lá-
 nyok Lapját”. E folyóiratokkal már kezdetben, majd-
 nem két évtizeddel ezelőtt, az volt a célom, hogy azok-
 kal megvethetők legyenek az iskolai és nép-
 könyvtárak alapjai. És csakugyan, e két lap tar-
 talmas füzetei, a képek által tarkított változatos olvasmá-
 nyok, részben pótolnak minden egyéb könyvet. Ugyhog-
 y kezdetben valóban elégséges e két folyóirat megrendelése.
 Ezek szép füzetei a gyermekek hazahordják s otthon a
 szülők is elolvassák. E két lap megrendelése pedig ig-
 zán oly esekély, hogy nincs az az iskola a hol a lelkes
 tanító, iskolahatóság azt ne áldozhatná, ha az akarát és
 jó szándék meg volna. Ezen az első alapon megindulhat
 aztán a további munka. A meglevő hét lap füzetéhez ré-
 szint ajándékozás, részint szerzés által könnyű újabb és
 újabb műveket csatolni, s pár év alatt meg van a könyvtár.
 Csak kezdeni kell!

A kérdésre legalkalmasabb a téli időszak. Üljenek
 össze, beszéljék meg a dolgot a községek, az iskolák
 tériai, és mit se habozva létesítsék a hasznos intézményt.
 Gondolják meg, hogy a nemes közművelődésügy-
 nek óriási szolgálat tétetik azzal, ha a ti-
 zenhatezeregyi népkönyvtár mellett ugyanany-
 nyi népkönyvtár szervezhető. És mibe ke-
 rülne ez? Igazán semmibe. A jobbák, a nemesebben gon-
 dolkozók kevés buzgósággal akár karácsonyra felállíthat-
 nák. Képezze tehát ama jók, ama nemesen gondolkodók
 között beszélgetés tárgyát pár estón ama fenti kérdés,
 mely már úgy is teljesen meg van érve a megvalósításra.
 Trefort miniszter ur több rendeletben sürgette a nép-
 könyvtárak megvalósítását; közelébb a közművelődési egye-
 sületek kongresszusán és azelőtt az országos tanitógyüle-
 sen is szóba került, valamennyi egyházi hatóság foglal-
 kozott vele s a dolog vége mindenütt a sürgősség az
 eszme meleg ajánlása.

Valósítsák meg tehát a kiknek nemes hivatásukhoz
 tartozik! . . .

Dolinay Gyula.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

XI. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
 Fél évre . . . 2 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor
 könyv- és könyvmdájába küldendők.

Hírek.

Az országházból. Városunk országgyü-
 lési képviselőjét, Koczkar Zsigmond urat azon
 kiténtetés érte, hogy beleválasztott a képviselő-
 ház egyik legfontosabb szakbizottságába, az igaz-
 ságügyibe, melyre jelenleg igen fontos feladat, a

magánjog és büntetőjog kodifikálása, várakozik. Igen örülünk, hogy képviselőnk kiváló jogi szakismeretei a törvényhozó testületnél ily hamar méltánylásra találtak.

Személyi hír. Haynald Lajos kalocsai bíboros-érsek e héten ismét Bécsbe utazik, honnét Rómába megy a pápa jubileumára.

Kinevezés. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter ur Latinovits Pál borsódi nagybirtokos urat Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságához közigazgatási előadónak nevezte ki.

Zichy Géza gróf — mint a Bajai Közlöny írja — a jövő hó elejével Bajára érkezik, hol Latinovits László vendége lesz. A bajai négyesület már föl is kérte a művész grófit, hogy ez alkalommal az egyesület javára rendezendő hangversenyen közreműködni sziveskedjék.

Egy tanító kitérítése. Az országos gazdasági egyesület iskolatankönyvtári szakosztálya december 18-iki ülésében a kezelőtanítók jutalmadjának kiosztásánál Lissák János bajai r. k. tanítót is megdícsérendőnek és 25 firtal jutalmazandónak találta.

A zombori Olvasó-Körben a lapok elárverezése folyó hó 26-án délután négy órakor fog megtartatni.

A kaszárnyaépítés nálunk is napirenden van vagy 3 esztendő óta. Az újvidékiek csak most kezdték és nyomban be is fejezték, még pedig igen jó eredménnyel, mert 10 pályázó jelentkezett, akik 22,3—14,3 százalékos engedményt a költségvetésből. Érdekes, hogy Czocecz és Neuschlos cég ajánlatot tett a 435,000 firtal költségű 100 féléves részletben 5985 firtal, vagy 50 félév alatt 8565 firtal; Gregersen pedig 50 félév alatt 10,450 firtal, vagy 80 félév alatt 7800 firtal törlesztési. Végül Grünwald nevű vállalkozó a költségvetésből 15% engedményt ajánlott, úgy hogy a költség 25 év alatt 8 1/2%-os, vagy 50 év alatt 6%-os annuitással lennének törlendők. A döntés a esztendő közzétételénél lesz.

Eljegyzés. Baján Szolner Vilmos városi tisztviselő jegyben jár a kedves és szép Csenkei K. Gizella kisasszonnyal.

Az őrmesterek kriszkindije. Ugy a közös hadseregben, mint a honvédségben már el van rendelve és tényleg meg is történt, hogy a gyalogsági szolgálatvezető őrmesterek gyalogtiszti karddal szereltettek fel, eddig ők is puskát hordtak, de most már forgópisztolyt is kaptak, és végleg bucsut mondtak a kard, azaz a pangátnak.

O-Szivacról írnak: A december hó 13-án megejtett választás folytán O-Szivac község képviselőtestülete következőképp alakult meg: Biróvá Szadszák István, közigazgatási Tyurity Mita, adópenztárnokká Bikiéki Milos, községi pénztárnokká Kohlenberger Fülöp, másodbíróvá Paluska József, esküdtekké: Vrgov Lyuba, Amidzsits Száva, Nityetin Vászta, Raits Mita, Neugebauer József, Cszimadia Tamás, Kohlenberger Konrad, Schnur Henrik.

A baja-bikityi országúton agyonított s lenyűzött holttest személyazonossága már meg van állapítva. A szerencsétlen áldozat neve Román Károly, budapesti illetőségű, 21 éves, r. kath. betűszedő. Gyilkosa is valószínűleg megkerült, amennyiben a sztaniseci esendőörök elfogtak egy Kronavetter János nevű zombori illetőségű harisnyakötőt, kinek ruhája véres volt s zsebében husdarabot találtak, mely hasonlít az emberi nyelvhez. Tetét — melyet valószínűleg örlélesi rohamban vitt végbe — még nem vallotta be.

Nagy tűz dühöngött szombaton este 6 órakor Urvies Mladen helybeli jónévi keresztnak a csónaplyai-uton fekvő házában. A bős elem az istállóból kitért, rohamosan terjedt el a hosszú épületen, melynek padlásán sok széna, gabonacem és zsiradék volt felhalmozva. Az istállóból átesapott a tűz a szomszédos eszerpéteji házra is, mely szintén elhamvadt. A tűzoltók valóban halálmegvető bátorságot tanúsítottak s csak nekik köszönhető, hogy a szomszédos Mészáros-féle ház szintén el nem égett. Urvies kára körülbelül 4—5 ezer firtal rúg.

Halálozás. Klein Ernő kántortanító neje szül. Kvanduk Mária asszony folyó hó 15-én, élte 57. évében elhunyt Sztanisecson.

Keresztúrról írnak: Példás rendben s a lehető legjobb eredménnyel ment végbe e hó 15-én községünkben az elüljárók választása. Schiek Mátyás főszolgabíránk tapintatos s minden ízében korrekt eljárásának köszönhető, hogy a bíró választásánál a közhangulat dominált, amennyiben a nép bizalma — közfelkiáltással — Dzsudzár Györgyöt érte, a kinek józan s becsületes múltja s 3 éven át viselt esküdti tiszte leginkább képezték őt ezen állás viselésére. Különb álljon itt a választás eredménye, Bíró: Dzsudzár György, árvakátyja: Papp Mihály, adópenztárnok: Szabó Mihály, községi pénztárnok: Rác György, esküdtek: Ramács Mihály, Kispetyó György, Cszimár János, Viszlavszki Mihály, Makai András és Budinszki Mihály.

A bacs-tiszaszabályozási társulatnak a folyó hó 14. napjára egybehívva volt választmányi gyűlést az igazgató-mérnök ur akadályoztatása folytán elhalasztatni kellett, az a folyó hó 28. napján fog d. e. 9 órakor ugyancsak Zentán, a szokott helyiségben megtartatni.

Monostorszegen a kerületi főszolgabíró elnöklete alatt megtartott községi elüljáró választása alkalmával megválasztottak: Förgies Márton bíróvá, Fischer Márton hely. bíróvá, Periskies József, Jung Mihály, Báles József, Weinberger Salamon és Szuntogh István esküdtekké, Vinkov Lőrinc kir. adószedővé, Kráhl Mihály közs. pénztárnosá, Ibisics Balázs közigazgatási és Muli István egyhangulag községi írnokká.

A szerb Matica ügye. Az újvidéki „Branik” szerint az újvidéki „Matica Szrpszka” ellen a kormány vizsgálót indított s utasította Paresetich Bódog újvidéki főispánt, hogy a nevezett „Matica” kezelését alapos tanulmánya tárgyává tévén, tapasztalatairól jelentést terjesszen fel a kormányhoz. A „Branik” e tényt a következő sorokkal kíséri: A kormány teljes joga van eljárni, miután a legfőbb állami felügyeletet gyakorolja az összes egyesületek fölött. Az elrendelt vizsgálattól hínes mit tartanunk, mert a „Matica” kezelése teljesen rendes. Csak az fáj nekünk, hogy nemzeti életünk ez országban nagy bizalmatlansággal kísértetik. Hogy mi bírta rá a kormányt e lépésre, nem tudjuk; mi csak annyit tudunk, hogy a legutóbbi időben gyalá-

zatos denúciációk történtek a „Matica” ellen; s vajjon e denúciációk nyomosabbak azon bizalommal, mit azon egyének közele és tekintélye nyujt, kik a szerb „Maticának” élén állottak s ma is állanak? A szerb egyházi kongresszusi választmány legközelebb összeül. Dr. Vucesetis, a kongresszusi választmány alelnöke, folyó hó 19-én hívta össze e választmányt Karloáca.

Az új-szivaci olvasó-egylet — mint levelezőnk írja — az újonnan épült nagy vendéglőben Szilveszternappján felolvasással egybekötött társas-vacsorát rendez, mely, tekintve a rendező bizottság huzalmát, fényesnek ígérkezik. Ez az első felolvasás Uj-Szivacon mióta fenn áll. A felolvasást Poor József ref. lelkész tartja. Ezentúl minden 14 nap esetleg havonként egy-egy felolvasó-estély lesz.

Postai küldemények és táviratok lefoglalása. Több felmerült kétegy eloszlasa végett Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, mely a postai küldemények és táviratok lefoglalásával, valamint a feladásukról és kézbesítésükről szóló adatok közlési engedélyével foglalkozik. E körrendelet szerint csak a kir. törvényszékek hatáskörébe utalt büntettek és súlyosabb beszámítás alá eső vétségekben eljáró törvényszéki bírák s vizsgálóbírák vannak feljogosítva, hogy a postai küldeményeket vagy táviratokat lefoglalhassák. Más hivatali személy, például a rendőrkapitány, főszolgabíró, esendőparancsnok erre sola sines feljogosítva. Ellenben a mi a postai küldemények feladása vagy kézbesítésére vonatkozó adatokat illeti, hogy t. i. bizonyos személy mily küldeményeket adott fel, vagy számára mily küldemények érkeztek, ennek hivatalos és hiteles közlést az állami rendőrség főnöke s a rendőrségi ügyek vezetője is igényelheti.

Gyászhir. A legmélyebb fájdalommal tudatjuk — az összes rokonok nevében is — felejtethlen önmek, kedves anyánknak, leányunknak, unokánknak és jó testvérünknek, Eimann Károlyné szül. Thum Hermiánának, élte 28-ik, boldog házassága 9-ik évében hosszas betegeskedés után folyó évi december hó 18-án esti 6 órakor Uj-Szivacon történt gyász elhunytát. A boldogultnak földi maradványai folyó évi december hó 21-én d. e. 9 órakor fog Zomborban a róm. kath. templomban az Urnak bemutatatni. Kelt Zomborban, 1887. évi dec. hó 19-én. Béke lebegjen hamvai felett! Eimann Károly, férje, Eimann Gyula, Eimann Mariska, Eimann Károly gyermekei, Thum Vince és neje Blechl Katalin, szülők. Özv. Thum Zsófia, nagynya, Blechl Károly és neje Groh Erzsébet, nagyszülők. Ernel szül. Thum Berta, Thum Adolf, Thum Juliska, testvérei. Ernel Adolf, sógor.

Hazaifas indítvány. Képviselői körökben komolyan foglalkoznak azon indítvánnyal, hogy a küszöbön levő újoncok törvényjavaslat alkalmával mindazon küldeményekre, melyek akár pénzt, akár elmei szert szállítanak a tényleges katonáknak, a portmentesség kimondassék. Tekintve a katonaság gyenge ellátását és azt, hogy a legkisebb küldemény is 38 kr portóba kerül: ezen áldozatot az állam a szegény katonáknak csakugyan könnyen meghozhatja s alig lehet föltenni, hogy a megteendő indítvány minden pártban kedvezőleg ne fogadtassék.

Zombor sz. kir. város alsófokú kereskedelmi és ipariskolája tanulóinak létszáma vallási és nyelvi viszonyok szerint az 1887. évben:

Osztály	A tanulók száma	Róm. kath.	Gör. kel.	Reform.	Mózes vall.	Magyar	Német	Dalmát	Szerb
1. Előkészítő	54	43	11	—	—	4	28	11	11
2. "	60	42	18	—	—	19	11	12	18
1. Ipar	74	62	8	2	2	26	26	14	8
2. "	64	50	5	4	5	27	15	17	5
3. "	51	47	3	—	1	32	8	8	3
Összesen	303	244	45	6	8	108	88	62	45
1. Keresked.	27	14	11	—	2	10	5	1 hrv.	11
2. "	15	8	2	2	3	11	2	—	2
3. "	7	3	—	—	4	7	—	—	—
Összesen	49	25	13	2	9	28	7	1 hrv.	13
Főösszeg	352	269	58	8	17	136	95	62	58

Gyászhir. Punczmann Béla, a zombori ügyvédi kar neozora, f. évi dec. 16-án végegyöngyölésben, élte 80-ik évében meghalt. Az általában tisztelt, aggrférni halálának híre nemcsak gyermekei és rokonai körében, hanem városszerte is ószinte részvétet keltett, mert az elhunyt nagy népszerűségnek örvendett. Temetése f. hó 17-én d. u. 4 órakor ment végbe, az elköltözött gyermekei, rokonai és számos tisztelőjének kísérete mellett; a jelen voltak közt Sándor Béla főispán, Schmausz Endre alispán, Szemző Gyula nagybirtokos dr. Csibás Megyei polgármesteren kívül a zombori ügyvédi kar, a megyei és városi valamint törvényszéki tisztviselők s egyéb honorációrok számos tagját láttuk. A koporsón az elhunyt fia s rokonainak koszorúja is ott volt. A családi gyászjelentés következőleg hangzik: Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik, úgy saját mint az összes rokonok nevében Punczmann Béla, h. ügyvéd, volt megyei törvényszéki ülnöknek, f. évi december hó 16-án élte 80-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos kimúltat. A boldogult hülttetemei f. évi december hó 13-án d. u. 3 órakor fognak a szent Rókus sirkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. évi december hó 19-én reggeli 9 órakor a helybeli róm. kath. egyházban fog az Urnak bemutatatni. Zomborban, 1887. december hó 16-án. Áldás és béke drága emlékére! Pártos Béla, Gyula, Zsigmond, Kálmán, Punczmann János, Punczmann Gizella, férj. Heintz Kálmán, mint gyermekei. Pártos Gyuláné szül. Bartolucci Viktória, mint menyje. Heintz Kálmán, mint veje. ifj. Pártos Gyula, ifj. Heintz Kálmán, Béla, Viktória, mint unokái. — Az elhunyt aggyastján élettrajzi adataiból a következőket közöljük: Punczmann Béla született Apatinban 1808. aug. 28-án, hol édes atyja kinestári tisztviselő volt. Iskoláit Kalocsán a gymnáziumban s a budapesti egyetemen végezte, s 1832-ben ügyvédi oklevelet nyert. Egy-két évig Gerguss, apatini

kinestári ügyész oldala mellett dolgozván, csakhamar Apatinban 1848-ig mint önálló ügyvéd működött. E korszakos esztendőben mint nemzetőr-kapitány részt vett a mozgalmakban s is. 1854-től 1861-ig mint államügyész-helyettes Nagy-Becskereken, 1861—1865-ig mint Bács-megye I-ső al- s t. főügyésze, ez évtől fogva 1867-ig mint ugyan e megye törvényszéki ülnöke a közpályán volt alkalmazva. 1864-ben ama nagy szívbanát érte Punczmann Bélát, hogy szeretett nejét szül. Fischer Magdolnát elvesztette, s 7 akoron kiskoru gyermeke anyárvá lett. 1867-ben ismét az ügyvédi pályára visszatért, melyen 1884 végéig, tehát 76 éves koráig működött. Ötvenéves ügyvédi jubileumát 1882. szept. 27-én ülte meg, mely alkalommal Mártonfi Károly, az elhunyt régi barátja, szép beszédben üdvözlöte az ünnepeket. A kor vas foga az utóbbi években mindinkább erőt vett rajta, míg végre a mult napokban a halál kiragadta körünkből a köztisztviselőben állott aggr férfit.

A telekkönyvi rendeletek ideiglenes módosítása és pótlása fölött tanácskozó értekezlet, melybe szakértők gyanánt Károlyi Sándor gróf, Horváth Gyula és Darányi Ignác dr. is meghívtattak, december 9-én Teleszky István államtitkár elnöke alatt megkezdte az 1886. évi XXIX. t. c. 76. §-ának 2. pontja alapján kibocsátandó rendelet tervezetnek megvitatását, a mely rendeletnek célja lesz lehetővé tenni, hogy a vízrendezési társulatok kérelmére s költségén az ártérbirtokok a telekkönyvi betétek szerkesztése előtt a telekjegyző-könyvben, a telekkönyvi betétek szerkesztése után pedig a betétekben elkülöníthetők s külön helyrajzi számok alatt bejegyezhetők legyenek; továbbá, hogy a vízrendezési társulatok költségei elsőbbségük sértetlen fenntartása mellett az ártérbirtokokra bekebeleztesse. Az értekezlet annak megállapítása után, hogy az ártéri minőség telekkönyvi kiállítására a mentesített ártéri részletekre szorítkozzék, kimondta, hogy az illető ingatlanok hitelképességének emelése végett a vízrendezési társulat jogosítva van a telekkönyvi hatósághoz kimutatást beterjeszteni, a melyből kitűnik, hogy az illető jószágtekst az ártérnek melyik osztályába tartoznak s mily összegű évi járulékok terhelik azokat. E kimutatás a telekkönyvi okiratgyűjteményben fog őriztetni s bárkinek jogában álland azt megtekinteni s arról teljes vagy részleges másolatokat kívánni. A tanácskozások további tárgyát a vízrendezési költségek zálogjogi bekebelezése s elsőbbsége képezte. E tekintetben azonban az értekezlet többrendbeli nehézség miatt megállapodásra nem jutott és a tanácskozások folytatása a jövő ülésre halasztatott el. (O. E.)

Régi pör. A kir. kuria a napokban egy nyole év óta húzódo érdekes perben döntött. Mukits Teréz szabadkai lakos megbizta Mamusich Ágoston szabadkai ügyvédet, hogy a tőle elvála élő férjétől Malagurszky Lukástól tartásdíjat és közszerzemény címén egy lakházat és 800 forint hozományt követeljen. Malagurszky Lukás védelmével Milassin Lajos szabadkai ügyvédet bizta meg, s ez, bár az egyezség megkötésétől eltiltatt, a felperes ügyvédjével, Mamusich Ágostonnal összejátszva, oly egyezséget kötött, hogy alperes köteles 28,000 firtot és ennek 8%-os kamatait 15 nap alatt lefizetni és Mukits Teréznek életfogytiglani hasznélvezetre 15,000 firt értékű földet kiadni. Mamusich ugyanekkor rábirta Mukits Terézt hogy követelését adja el. Az asszony engedett e rábeszélésnek, 28,000 firt követelését a Mamusich irodájában „véletlenségből” épen jelen volt Kulunesich Bodónak 10,000 firtért eladta. Mamusich ügyvéd és Kulunesich pedig abban állapodtak meg, hogy a 28,000 forintból Mukits Teréznek adtak 10,000 firtot, Mamusich honoráriuma fejében megtart 10,000 firtot, 8000 firt pedig Kulunesichnak marad nyereség fejében. Malagurszky ezert bünyenítő följelentést tett az ügyvédek ellen, a kiket nyomban vizsgálói fogságba helyeztek s Milassin csalás miatt két évi börtönrre ítélték. A megcsalt Malagurszky az egyezség érvénytelenítése végett a polgári perutra utasított. Ebben a perben határozott a napokban a kir. kuria, helybenhagyván a kir. tábla ítéletét, mely a két ügyvéd összejátszásából keletkezett bírói egyezséget érvénytelennek mondja.

Pályázat ösztöndíjakra. A fozszlott magyarhatárörvidéki tanulmányi alapbeli ösztöndíjak közül az 1887/8. tanév kezdetétől következők írtáltak meg: a budapesti vagy kolozsvári tud. egyetem hallgatók számára egy, évi 420 firtal és kettő, évi 300 firtal; a budapesti műegyetemi hallgatók számára két állomás, 300 firtal és a középiskolai tanulók számára két állomás évi 150 firtal. A pályázat feltételeit közlé a hivatalos lap.

Szabadkán Horváth Móric választásának vizsgálatát Szerb György képviselő több napi pihenő után f. hó 15-én folytatta s megkezdte a hatodik köri le nem szavazott választó polgárok kihallgatását. A vizsgálat a karácsonyi ünnepek előtt véget ér.

Csillagok járása. December hónapnak csillagászati jelentőségét az adja, hogy a tél kezdete bele esik. 22-én reggel 4 óra 20 percek lép a nap a bak jegybe, amidőn elvén a déli földgömb felett legszélsőbb pontját, fölünk legtávolabb esik s a leghidegebb évszak s a legrövidebb nappal beállt okozza. A közönséges életben 24-étől számítják a telet. Az egyes holdváltások a következő időpontokra esnek. Utolsó negyed 8-án reggel 4 óra 27 percek, újhöld 14-én este 8 óra 38 percek, első negyed 22-én délelőtt 8 óra 17 percek, holdtölte 30-án délelőtt 9 óra 31 percek. Hold a földközlelben 12-én délelőtt 11 órakor s földtávolban 24-én reggel 4 órakor, Bolygók járása a következő: Mercur reggel 5 óra 50 percek kel s délután 3 óra 45 percek nyugszik le. Venus reggel 3 óra 30 percek kel s már délután 2 óra 3 percek letűnik. Mars hajnali 1 óra 15 percek emelkedik a láthatár felé s délután 2 órakor lenyugszik. Jupiter reggel 6 órakor kel s délután 4 órakor lenyugszik. Végül Saturnus este 8 óra 80 percek lesz láthatóvá, de már éjjel előtt nyugalomra tér.

Vásárjogok eladása. A Kulán f. é. december 16-án a m. kir. kinest. ispáni hivatalban, Marschan kir. tanácsos és m. kir. jószágigazgató közbenjöttével meg-ejtett árverés alkalmával, a kulai vásárjogot és vásár-teret 25,000 firtal, a piac, vagyis hetivásárbeli jogot pedig 2500 firtal Kula mezővárosa vette meg. — Az új-verbázi piaci jogosultságot, az azt megszerezni törekedett Uj-Verbász községtől Bekker Pál 4515 firtal el-tította s így ez lett az ottani hetivásárbeli jog örök áron való tulajdonosa.

Khamar
E kor
vett a
ügyész
Bács-
1867-ig
zypályn
at érte
Fischer
ermeke
palyára
korüig
szepit
oly, az
ünne-
inkább
alál ki-
rfit.
es mó-
melybe
Gyula
r 9-én
zdte az
ján ki-
a mely
zrendé-
rtokok
gyező-
u pe-
gy a szá-
rtetlen
hesse-
gy az
ett ár-
illető
vizen-
sághoz
sz il-
tartoz-
E kir-
s ar-
anés-
zalog-
tetben
meg-
ása a
nyole
Teréz
adkai
rszky
lak-
rszky
védett
atott,
szva,
frtot
Mu-
0 frt
bírtá
y en-
am-
uln-
nyvéd
y a
rtot,
rtot,
ben.
figy-
he-
ték.
fése
ben
a
ábol
ma-
zül
a
szá-
a
ás,
llo-
va-
zs-
tan
le
zs-
lla-
ele-
ak
ak
el-
bb
5n-
dd-
ne-
ste
17
dd
an
5:
45
el
1
2
l-
a

Kulai levelezőnk írja: December 17-én déli 12 órakor szélsőben járta be városunkat az a hír, hogy Szakácsy Sándor r. k. lelkészünk rövid kins szenvedés után meghalt. A boldogult 1817. ápril 3-án született Palánkán, pappá szenteltetett 1840. augusztus 17-én. Ezután káplánkodott egész 1856-ig, midőn Kulára került adminisztrátornak, ahol 1857-ben plébánossá installáltott, 1869-ben címzetes kanonok, 1871-ben kertileti esperes lett. Isten nyugassza!

Arverések. Neugebauer Sarolta 3002 frtra b. ingatl. 1888. márc. Zombor. — Trnyakov Jovan 1564 frtra b. ingatl. 1888. márc. 1. Zombor.

Irodalom.

Felhívás előfizetésre. „ÖrömeK-Keservek.” Költemények Farkas Gézától. Mielőtt ifjúságomnak szerevirágait világra bocsátanám, ki kell jelentenem, hogy e lépésemmel nem célozok hírt, nevet, dicsőséget, csupán a hála és tisztelt adóját kívánom leróni azok iránt, kik életem rögs útján himni, reálni és szeretni tanítottak. E néhány igaz érzés szülte dalt emlékül ajánlom azoknak, kik velem együtt átértezték ifjúságom örömeit, keserveit. Igények nélkül fordulok hozzátok, ti régi jó ismerősök, ti régi jó barátok s kéresem csak az: tekintsetek egyszerű művemre annak, a mi: az őszinte tisztelt és szeretet igaz emlékének. A kötet mintegy 60—70 költeményt foglaland magában s esimes kiállításban Székely Simon szabadkai könyvkereskedő könyvnyomdájában készül. Ára fizve 1 frt, díszkötésben 2 frt. Gyűjtőknek tíz előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálók. Az előfizetési pézösszeg Székely Simon könyvkereskedő urhoz Szabadkára legkésőbb jövő évi február hó 1-ig lepelezeribben posta-utalvánnyal küldendő. Budapest, 1887. évi december havában. Farkas Géza.

A „Magyar Földmives” XII. füzeté megjelent a következő gazdag tartalommal: A helyes takarmányozás tervezete. Kenessey Kálmán. — Az év végén. A „Magyar Földmives” szerkesztője. — Téli foglalkozások. Csontlalmi. — Iskola-kertjeinkről. Tausz Pál, urad. tanító. — Meleg vizet a fejős tehéneknek. L. — A kukorica eltartásáról. — Öntözővajok. Kajabusz. — A méhek téli védelme. Csinádi Lajos. — Irodalom. — Hasznos tudnivalók. — Hirdetések. — Ajánljuk ez érdekes és hasznos gazdasági folyóiratot a nagy közönség pártfogó figyelmébe. Egész évre előfizetés 1 frt, mely Győrúra, a kiadóhivatalhoz küldendő. Vasadi Balogh Lajos szerkesztő a lap érdekében senmi áldozatot nem kímél.

Dolinay Gyula ifjúsági vállalatára, lapunk mai számában közzölt érdekes fejtegetése kapcsán, felhívjuk a szülők figyelmét. Kipróbált, régi ifjúsági-gyermeklapokról van szó. A „Hasznos Mulattató” már tizenhat év óta áll fenn, a „Lányok Lapja” tizenegyelik évolyamatát kezd. Az előbbi fiúk, lányok egyaránt olvashatják, az utóbbi kizárólag ifjú leánykákknak van száva. Mindkét lap mellett másfél évtized tanúsága szól. Azonkívül a kultuszminiszterium is több ízben ajánlotta. Ismert nevű jeles írók és írók dolgoznak e pompás gyermeklapokban, melyeket a szülők bátran adhatnak gyermekeik kezébe. E lapok kiegészítik az iskolai oktatást, elősegítik a családi nevelést, igazán házagpótló hasznos vállalatok, jó lelekkel ajánlhatók a szülőknek. Emel olesőbb és célszerűbb ajándékok nem adhatnak gyermekeiknek. Mindkét lap gyönyörű, telve remek képekkel egy-egy rakás kitűnő közleménnyel. Ezekon kívül sok érdekes kedvezményt is nyújt. Egyiknek-e egyiknek előfizetési ára: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, ki meg akarja örvendeztetni gyermekeit, rendelje meg e kedves, szép gyermeklapokat. Az iskolai és népkönyvtárakat pedig képzeln sem lehet e folyóiratok nélkül, melyeknek tartalmas füzetek már maguk is kész könyvtárt képeznek. Kiadóhivatal, hova a kiadó és szerkesztő neve alatt a megrendelések intézendők: Budapest, Kecskeméti-utca 13. sz.

Intelligens egyének mellék foglalkozást kapnak, mely naponta 2—3 frtot jövedelmez. Művelt egyének is elválalhatják e foglalkozást, mely nem sorsjegyek vagy kereskedelmi cikkek kolportálásából, hanem hazafias és politikai természetű, igen érdekes műveknek (általunk közlendő) könnyű módon való terjesztéséből áll. Bővebb értesítést ad: Noszlopy E. Budapest IV. lövész-utca 5.

Színház.

A fűsvény. (December 15.) Molière-t, a nagy francia vígjáték író egy színvonalra szokás helyezni Shakespeare. Molière vígjátékait Párisban még ma is a legnagyobb tetszéssel fogadják, míg Shakespeare a jó párizsi nép alig tud megbarátkozni. Mi zomboriak feltűnően elfogadjuk a párizsiai ízlését — öltözködésben, de a színműveket illetőleg ellenkező nézetet vagyunk. Nekünk Shakespeare tetszik, Molière vígjátékain nem mutatunk; lehet hogy rossz gasztus, de így van. — „A fűsvény” előadása jó volt, a szereplők mindannyian, élőkön Rakodezaival, aki igazán az utolsó izzig kidolgozta szerepét (Harpaon) — jól játszottak, a közönség mégis oly komolyan és hidegen viselte magát, mintha valami német professzor tartana felolvasást a Jäger-féle ruházatkódás előnyeiről. Közönség igen kis számban volt jelen.

Faust. (December 17.) Goethe remekműve, a zsufolásig megtöltötte a színházat. Premierek alkalmával szokásom néhány szóval a darabról is megemlékezni, de ez uttal mellőzöm ezt, mert ugy gondolom Faustot mindenki ismeri és érti is. (A színházban egyik maliciozus szomszédom azt a megjegyzést tette, hogy ha annyi ezer forintosa volna, ahányan a jelenlévőkből nem érték Faustot és a hányan csak az ígért látványosságok és görögítzkek kedvéért jöttek ide: virilista lenne Zomborban. E megjegyzés éppen annyira rágalom, mint a milyen maliciozus. Az az ur lehet hogy kintnően tarokkzik, de a zombori publikum műértelméről nincs tájékozva.)

A tragédia három főalakját Faustot, Margitot és Mephistophelest Dombay, és Angyal Ilius és Rakodezay játszották. Minden tekintetben sikerült volt Angyal Ilius alakítása, a kedves naivítás, a tiszta szerelem, majd a megrázó kétségbeesés páratlan személyesítőre találtak benne. Dombay nagy igyekezetet fejtett ki, nem is volt egy elhibázott jelenete sem, de játéka azért egészben véve nem állott két társának színvonalán. Rakodezay észre lehetett venni, hogy vállait nemcsak

Mephistopheles alakítása, de más gondok is nyomják; mintha kissé szorakozott lett volna. Az ember tragédiájának sántája határozottan sikerültebb alak volt.

A szcenizálás és látványosságok reprodukálása, amennyiben színpadunkon sok minden gépezet hiányzik, aminek e darabnál szerepe jutott volna, bizony csak azt a közmondást juttatta eszünkbe, hogy „a szegény ember vízzel főz”. De azért a kecsence szakadéka, melyen keresztül Faust kutyájának esodás átváltozását a machináló gépmesterrel egyetemben jól láthattuk, ki lehetett volna reperálni. Az a bieggő ferslog is, melyen Margit élete vesélyeztetése közt az égbe vitették, szubtilisabb alkotmány lehetett volna. A sülyedő várost, melynek sülyedését „levél”-ből olvassák el, Steiner szépen megfestette. — A jelmezek fényesek és korhűek voltak. — A zenereszek és énekek jól mentek.

Tündériak Magyararlonban. (December 8.) Vasárnap is volt, mulattató, jó darabot is adtak, a színház mégis kongott az ürességtől. A bérlőkön kívül talán nem is volt senki jelen. Híjjába! sok nekünk 3 hónapos szezon, elég volna egy hónap, vagy elég volna minden héten 4 előadás. — Az előadás egyike volt a jobbaknak. (Sige (Gyuri) és Némethy Gizella (Marsa) jóízű kedélyességgel játszottak és szépen énekeltek.

Gerőfiné Petrovics Ilka a vidék elsőrendű operette és népszínmű énekesnője szerdán, esütörtökön és pénteken lép fel, mint vendég. E három napon színekerül a „Három pár cipő” énekes életkép, melyben a suszternét adja. Gerőfinének e szerepe tudvalóleg oly kitűnő, hogy a fővárosi lapok a híres Geisingernével hasonlították össze. Továbbá a „Nem emancipáció” és az „Eleven ördög” adatik; amabban Florát, az utóbbiban pedig a címszerepet játszza. (Szombaton nem lesz előadás). Gerőfinét, aki a népszínházban páratlan chiek-jével és gyönyörű hangjával oly sok babért aratott, legalább hirtől mindenki ismeri s így remélhetőleg a részvétlenségre nem lesz panasz.

Társulatunk meglegedve a sok deficités előadásal s a színházi kérdést szellőztető írók keserű orvosságával, mely csak annyiban orvosság, hogy töle a beteg — nem kapott ugyan vizsnyont, de még betegobb lett, — január hó 4-én itt hagyja Zombort. A befejező előadás január 3-án lesz. Sok kellemes estét szereztek nekünk, viszonzásul e hátralevő néhány estén tegyük mi, a publikum egy kis szíveséget irántuk, mely talán nem is egészen szívesség — és járjunk sokan a színházba!

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Zombor, 1887. évi december hó 20-án kedden

HUMORISZTIKUS SZÁVALAT.

1. szám: „Három a daru” Tompától. } Előadja: RAKODEZAY.
2. szám: „Az obsitos” Garaytól. }

Ezt követi:

A MINISZTER ELŐSZOBÁJÁBAN.

Dramolett I felvonásban. Írta: Hahn Rezső. Fordította: Ujházi. (Rendező: Rakodezay.)

SEMÉLYZET:

A miniszter	Andrássy.
Jean, komoroka	Palotay.
Knabe Farkas Jeremiás, napidíjas gyakornok	Mihálka.
a möllingi törvényeszknel	Láng Ilonka.
Marie	

Végül:

Barátságból.

Angol vígjáték I felvonásban. Írta: Tom Taylor. Fordította: Csiky Gergely. (Rendező: Rakodezay.)

SEMÉLYZET:

Benson ügyvéd	Szó.
Carry neje	Mátray Margit.
Trotter Sautsdaun, Benson barátja	Rakodezay.
Lucey, neje	Dombayné.
Meredith, Benson segéde	Palotay.

Kezdeté 7, vége 9 és fél órakor.

Holnap szerdán (bérletszünetben)

Gerőfiné Petrovics Ilka asszony elsőrangú énekesnőnek első vendégfellépései:

Három pár cipő.

Énekes életkép. Írta: Berla. Zenéjét: Milócker.

Bács-Bodrogh vármegye

legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1886-ik évre.

(Vége.)

Katanzszi Tanaszia bírt. Szenttamás 719 frt, Stankovits Lázár bírt. Ó-Sztrapár 718 frt 90 kr, Ofner Lipót bírt. Moholy 718 frt, Horváth Lúka bögre bírt. Ó-Kanizsa 709 frt, Piszár János bírt. Zenta 708 frt 91 kr, Szakácsy Sándor plébános Kula 705 frt 48 kr, Horváth Mihály bírt. Kula 702 frt 55 kr, Dinyáski Lázár bírt. Szent-Tamás 699 frt, Varga Mihály bírt. Temerin 697 frt, Gavrilov Mátyás bírt. Deszp.-Szt-Iván 696 frt, Kelemen János bírt. Ada 695 frt, Herzfeld Jakab bírt. Baja 692 frt 83 kr, Schweipert Tamás bírt. Bikity 691 frt 78 kr, Vuits Pál bírt. Moholy 691 frt, Dudás Márton bírt. Kula 689 frt 19 kr, Bodnár Mihály dr. orvos Ó-Futtak 687 frt 72 kr, Ertl János id. bírt. Szónta 680 frt 11 1/2 kr, Vidákovits Ádám bírt. Ns.-Milities 677 frt 90 kr, Szupek Béla bírt. Szónta 677 frt 05 kr, Loschitz Vilmos kereskedő Bezdán 676 frt 45 kr, Cziráky József közs. jegyző Hegyes 676 frt 31 kr, Dimovits Miklós bírt. Ujvidek 676 frt 31 kr, Herz Ede kereskedő Ó-Kanizsa 673 frt 83 kr, Schlagetter Tamás bírt. Kula 671 frt 88 kr, Csirszka Konrad kereskedő Bezdán 671 frt 21 kr, Milovánov Gávra bírt. Ó-Becse 671 frt, Bobány István bírt. Zenta 670 frt 65 kr, Czilezer Jakab bírt. Ada 668 frt, Csilás Antal bírt. Szónta 667 frt 13 kr, Zsvikov Pera bírt. Ó-Becse 664 frt, Leopold Antal id. bírt. Bresztovác 663 frt, Merkl János bírt. Uj-Szivac 660 frt 96 kr, Kovacsics Emil bírt. Szabadka 660 frt 84 kr, Wámoscher Mihály bírt. Prigl.-Szt-Iván 660 frt 18 kr, Bernheim Samu dr. orvos N.-Palánka 655 frt 22 kr, Hirschenhauser Mór bírt. Moholy 655 frt, Weisz Jakab id. bírt. Paesér 649 frt 05 kr, Grünbaum Fülöp bírt. Ó-Becse 648 frt, Ertl István bérlő Szónta 647 frt 82 kr, Veréb János bírt. Zenta 645 frt 97 kr, Pecze András János bírt. Petrovovszellő 644 frt, Pekó István bírt. Ada 644 frt, Zsótér Andor bírt. Ó-Becse 642 frt, Hirschenhauser Hermann bírt. Moholy 642 frt, Pillischer Adolf bírt. B.-Földvár 642 frt, Fuchs Vilmos bírt. Cservenka 641 frt 65 kr, Schneider

Kornél bírt. Kula 639 frt 81 kr, Janik Antal bírt. Szent-Tamás 638 frt, Varga György bírt. Hegyes 635 frt 88 Drach Henrik bírt. Parabut 633 frt 12 kr, Varmuzsa Mihály bírt. Hegyes 631 frt 04 kr, Krahl Adolf bírt. Almás 629 frt 88 kr, Jausz János bírt. Hegyes 622 frt 61 kr, Löbl Illés bírt. Ó-Szivac 621 frt 60 kr, Gombos Ignác bírt. Zenta 621 frt 47 kr, Korbai Károly ügyvéd Kula 620 frt 48 kr, Speiser József kereskedő Apatin 620 frt 08 kr, Gombos Béla főszolgabíró Ó-Becse 620 frt, Nagy Mihály bírt. N.-Palánka 611 frt 88 kr, Poppovits J. P. bírt. Ó-Kanizsa 611 frt 49 kr, Beslin György bírt. Ada 611 frt, Nenadovits Omér bírt. Ada 610 frt, Gombos Gábor polgármester Zenta 609 frt 32 kr, Schaffer Salamon bírt. Feketehegy 609 frt, Robicssek Adolf bírt. Bajsa 608 frt 21 kr, Gójheim Lipót bírt. Ada 608 frt, Tóth József Pál bírt. Ó-Kanizsa 605 frt 77 kr, Kovesin Gyuka bírt. Ó-Sztrapár 604 frt 80 kr, Schamberger Mihály bírt. Sztanisics 604 frt 71 kr, Jankovits Gyula kir. kuriai bíró Budapest 604 frt 12 kr, Mandits Albert bírt. Bajmok 599 frt 80 kr, Freund József bírt. Ó-Becse 599 frt, Horti Tamás kereskedő Zenta 597 frt 63 kr, Adler Ignác bírt. Petrovác 596 frt, Traub József ker. áll. állatorvos Zombor 594 frt, Fischer Adolf bírt. Ns.-Milities 593 frt 05 kr, Mészáros Ignác plébános Ó-Kanizsa 587 frt 87 kr, Deli Imre bírt. Petrovovszellő 587 frt, Hubert J. L. bírt. Ujvidek 586 frt 99 kr, Eremita Tószó bírt. Martonos 582 frt, Schosberger Herman bírt. Bajmok 580 frt 98 kr, Verle Henrik bírt. Ó-Kér 580 frt, Botka István bírt. B.-Földvár 580 frt, Kovacssev Radivoj bírt. Ada 580 frt, Kovacssevics Pál gör. kel. lelkész Ó-Kanizsa 579 frt 26 kr, Szteics Mita bírt. B.-Földvár 578 frt, Kadvány Mihály bírt. Zenta 577 frt 96 kr, Dungserszki Lukács bírt. Szenttamás 575 frt 48 kr, Dukai Lukács János bírt. Ó-Kanizsa 575 frt 43 kr, Dungserszki Luka Sándor bírt. Szenttamás 575 frt, Fernbach Márton bírt. Bresztovác 574 frt 24 kr, Szabó László orszgy. képviselő Budapest 573 frt 19 kr, Loschitz A. Mór kereskedő Bezdán 571 frt 76 kr, Kihut Mihály bírt. Topolya 570 frt 73 kr, Reimer Jakab bírt. Ó-Morovica 569 frt 25 kr, Dudvarzski Péro bírt. Ada 569 frt, Weisz Herman bírt. Martonos 567 frt, Dudvarzski Gígó bírt. Ada 567 frt, Radojcsin Gyóka bírt. Tovariszova 565 frt 91 kr, Müller Konrad bírt. Uj-Szivac 565 frt 14 kr, Diener János bírt. Kula 565 frt 08 kr, Gortya Antal bírt. Ó-Becse 565 frt, Kuczuracz Gábor bírt. Ó-Futtak 564 frt, Tóth Márton bírt. Zenta 563 frt 81 kr, Kosztyik János gyógyszerész Ó-Kanizsa 563 frt 60 kr, Dudás Imre bírt. Kula 563 frt 35 kr, Siasits Nesztor bírt. Szenttamás 562 frt, Selick Miklós id. bírt. Torza 561 frt, Obláth Mór bírt. Ó-Morovica 560 frt 15 kr, Pein Vászó bírt. Ó-Szivac 559 frt 48 kr, Soli Lukács János bírt. Ó-Kanizsa 558 frt 99 kr, Tóth István isaszegi bírt. Topolya 557 frt 56 kr, Schäffer Ármán bírt. Káty 557 frt, Joczits Maden ügyvéd Ó-Becse 553 frt, Vzentek Lajos bérlő F.-Szt-Iván 549 frt 70 kr, Hatala István bírt. Csantavér 548 frt 21 kr, Mutsch József bírt. Kula 547 frt 50 kr, Braun Ignác kereskedő Zenta 547 frt 15 kr, Krishaber Gyula bírt. Budapest 547 frt, Gombos Lőrinc bírt. Zenta 544 frt 53 kr, Perczel Miklós id. orszgy. képviselő Pécs 544 frt 27 kr, Löbl Mór ifj. bírt. Uj-Verbász 543 frt 75 kr, Gyorgyevics Iván bírt. Ó-Becse 543 frt, Raics Miklós dr. kir. it. bíró Budapest 542 frt 03 kr, Vrszajkov Jócó bírt. Deszp.-Szt-Iván 542 frt, Pecze Péter bírt. Petrovác 542 frt, Kuczuracz Pál bírt. Ó-Futtak 541 frt, Krautwurst Henrik bírt. Ujvidek 540 frt 45 kr.

Ó-Becse, 1887. évi dec. hó 16.

(Közs. képviselők választása. — Farsangi hírek. — Járványok. — Szeretett plébánosunkról.)

December hó 15-e izgalmas napnak ígérkezett. Azonban esalatkoztunk. Igen eszemesen, sőt lómán folyt le, minck csak örvendhetünk. E napon történt ugyanis a községi képviselők kiesett felének megválasztása új hat évre. Az érdeklődés nagyon esekély volt, különösen a reggeli órákban. A választás öt kerületben folyt reggeli 9 óratól délutáni 4 óráig. A választások eredménye a következő lón: I. kerületben: Dr. Vojnovics ügyvéd és Borsta a szerbek prótója. II. ker.: Petkovics György jelenlegi bíró és dr. Vlahovics ügyvéd. III. ker.: Gortva Lázár és Szulik József prépost-plébános, IV. kerületben: Turfik István és Várkonyi István. V. ker.: Beretka Károly és Fazekas Sándor. — Most már csak azt óhajtjuk, hogy elválalt fontos hivatásuknak, a nép és a község érdekében, lelkiismeretesen megfelelni iparkodjanak. — Az előjáróság újítása e hó 23-án lesz.

Karneval herceg már a bójtben kezdí az ifuságot és jótékony egyletek választmányait hatalmába keríteni, mit bizonyitanak az egymásután alakuló tánevigalmi bizottságok. Az első tánevigalmat az iparokör adja január hó első vasárnapján 8-án. Mint első tánevigalom sikerültnek ígérkezik. A tiszta jövedelem az elagódt iparosok fölségelyezésére lesz fordítandó. Előtte való nap lesz a szerb „Beszeda”, mely szintén szép közönséget szokott egybegyűjtteni. A vidék is rendszerint képviselve van. — Majd később január hó 22-én a „Magyar Népkör” rendez alaptökéje javára tánevigalmat. Ez egy let által rendezett vigalmak hajdan — szebb napokban a legsikerültebbek voltak; azonban a mult éveken — hogy kinek avagy kiknek hibája folytán, ne kuttassuk — igen gyéren látogatottak voltak. Reméljük azonban, hogy ez évben iparkodni fog kivívni újólag az elsőséget!

A himlő és a vele rokon járványok még mindig uralkodnak. El kell azonban ismernünk, hogy a hatóság igen szigorú intézkedésekkel iparkodik a tova terjedést meggátolni.

Nem lesz talán érdektelen e lapnak kedves olvasói előtt néhány szóval szeretett prépost-plébános urunk jelenlegi állapotáról megemlékezni. Ó — mint e lap hasábjain megjelent legutóbbi érdekes utilevelében jelzé — gyengélkedett már rémában és Nápolyban. — Gyomor-bajban szenvedett, a mely visszafelé jövet oly erősen megrongálta egészségét, hogy e miatt, különösen Laibach hosszabb időt kellett pihenéssel tölteni. Jelenleg pár nap óta Budapestten fekszik az Irgalmasok jó ápolása alatt. Ott számosan meglátogatták és innem Becséről sógora — dr. Kiss kedves nejevel is sietett az első vonattal beteg-ágyához. — De megnyugtatólag megjegyezhetjük, hogy a legutóbb ide érkezett sürgöny már jobbanlétéről értesít.

Adja az Isten, hogy szeretett plébános urunkat fölépülve mielőbb itthon üdvözölhessük!

Naptár.

December.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
20 Kedd	Amon	Amon	8 Patapius
21 Szer.	Tamás ap.	Tamás	9 B. Assz. fog.
22 Csüt.	Zeno	Beata	10 Menas
23 Pént.	Viktória	Viktória	11 S. Dániel

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5149. szám.
kig. 1887.

Pályázati hirdetés.

Almás folyó hó 27-én megtartandó általános községi tisztújítás alkalmával egy évi 300 frt fizetéssel egybekötött községi irnoki és egy 400 frt évi fizetéssel egybekötött községi végrehajtói állás is fogván betöltetni, felhívhatk mindazok, kik ezen állások bármelyikére pályázni óhajtanak, miszerint ezekre való képesíttségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a választás határnapjáig alólirottál nyujtsák be. Bács-Almás, 1887. december hó 16-án.

Deák,
főszolgabíró.

537. sz.
1887.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíróság 2762. számú végzése által a bresztováci takarékszövetkezet végrehajtó javára Spigl Mihály bresztováci lakos ellen 500 frt tőke, ennek 1885. évi május hó 1-ő napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 72 frt 40 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 380 frtra becsült 110 kereszt buza és 25 kereszt zabból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4900/1887. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bresztovác község házában leendő eszközésére 1887. évi december hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Egyben felhívatik Spigl Ferenc zárgondnok, hogy a gondozására bizott tárgyakat a fenti határnapon átadásra készen tartsa.

Kelt Apatinban, 1887. évi december hó 10-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó

5303. sz.
kig. 1887.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh megye Ó-Keér községében üresedésben levő állatorvosi állásra — mellyel évi 400 frt fizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási, ugy marha- vagy ló-elléknél segédkezésnél 1 frt, husszempléért 10 kr díj élvezete van egybekötve, ezenel pályázat nyittatik.

Felhívhatk mindazon okleveles állatorvosok és gyógykovácsok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kérvényüket 1888. évi január hó 10-ig ezen szolgabírósnál nyujtsák be, miután a később érkező kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

Ujvidék, 1887. évi december hó 6-án.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

2—1

Pályázati hirdetés.

Kiszács községében ujonan rendszeresített és 360 frt javadalmazással ellátott irnoki állásra ezenel pályázat nyittatik s választási határnapul 1888. évi január hó 14. napjának d. e. 9 órája tüzetik ki. Miről a pályázni óhajtók oly felhívással értesitetnek, hogy végzett tanulmányaikat, eddigi szolgálatukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1888. évi január hó 10-ig ezen szolgabírósnál nyujtsák be.

Ujvidék, 1887. évi december hó 8-án.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

2—1

DITTMÁR-FÉLE FÜGGŐ- ÉS ASZTALI LÁMPÁK.

Bács-Bodrogh vármegye legolcsóbb árucarnoka.

Goldfáhn Sándor
ZOMBORBAN,

főutca Falcione Gusztáv üzlethelyisége mellett.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK

jutányos árak mellett nagy választékban kaphatók:

A legújabb valódi bronz-, nikkell- és china-ezüst-tárgyak, továbbá díszes albumok, emlékkönyvek, a legújabb és igen elegáns kiállítású levélpapírok, pénz-, szivar- és dohány-tárcák, nemkülönben képes könyvek, Fröbl-féle társasjátékok és különféle, nagy választékú egyéb gyermek-játékszerek.

Raktáromon lévő porcellán tárgyak u. m.: tea-, kávé- és mocca servicek, valamint egyéb porcellán edényeket tetemesen leszállított árak mellet elárusítom és kérem e részben is a nagyérdemű közönség becses figyelmét. Egy 3 személyű tea-, kávé- vagy mocca service ára 4 frt 50 krtól, egy 6 személyű díszes evő-service pedig 10 frttől kezdve felfelé.

Hogy azon tisztelt vevőimnek — kik karácsonyi ajándékokra sokat áldozni nem akarnak, — kedvébe járjak, üzletemben egy igen díszes

KARÁCSONYI KIÁLLITÁST 3—1
állítottam fel.

Ugyanitt a legszebb és legkülönbözőbb játékszerek és egyéb tárgyak kaphatók darabonként 5, 7 és 14 krért.

A legszebb karácsonyi ajándék egy házi varrógép.

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ZENEMŰKERESKEDÉSE.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK

a legnagyobb választékban jutányos árak mellett nálam kaphatók, nevezetesen:

imakönyvek, díszművek, emlékkönyvek, ifjúsági iratok, képeskönyvek és Fröbel-féle társasjátékok

kicsinyek és nagyok számára,

a legújabb zeneművek, díszlevélpapírok, mindennemű író-, rajz- s festőszerek, iskolatáskák, tollkések,

valamint díszes albumok, elegáns pénz- és szivar-tárcák.

Végül bátor vagyok a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni

pompás francia ízlésű selyemvirágokkal díszített képkereteimre

és magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok a legmélyebb tisztelettel

Zombor, 1887. évi december hóban.

SCHÖN ADOLF.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK!

Zombor, 1887. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.